

Welkom en openingswoord

We zijn hier aanwezig in de naam van + de Vader, de Zoon, de Heilige Geest. Amen.

Welkom allemaal, in de viering van deze ochtend, van de 21^e zondag door het jaar. U hebt het gezien, zoals elk jaar na de zomervakantie is ons Huis een verzamelplaats van grote en kleine spullen voor de jaarlijkse rommelmarkt (stichting Gast). Net als andere diaconale activiteiten, is deze markt als een rots in onze gemeenschap. Een fundament. Doel om mensen in een bedreigd bestaan wat meer zekerheid en steun te geven.

Vandaag lezen we ook over een rots. Het is de tekst waarin Jezus aan zijn leerling Simon de naam Petrus geeft, van het Grieks 'petros' (rots). 'Jij bent voortaan Petrus, op jou zal ik mijn kerk bouwen'. Grote woorden, waaruit een groot vertrouwen spreekt en een toekomstgerichtheid. Stel dat wij dat te horen krijgen. Dat moet als een grote druk voelen. Zouden wij in staat zijn om aan zoiets gehoor te geven?

Keren we ons tot God met dat wat er leeft in ons hart, en maken we het een moment stil in onszelf.

Overweging *Jesaja 22: 19-23, Matteüs 16: 13-20*

De zin die direct volgt op het Evangelie van vandaag is: 'Hierna zal Jezus zijn leerlingen duidelijk maken dat Hij naar Jeruzalem moet gaan, dat Hij daar veel zou moeten lijden'. Vandaag hebben we dus te maken met een soort afsluiting. Een afsluiting van de periode waarin Jezus met zijn leerlingen is en onderricht geeft zonder de zwaarte van wat Hem te wachten staat. Vorige week, in de overweging van Marieke, hoorden we dat Jezus naar steden ging buiten Galilea, het huidige Libanon. Ook vandaag trekt hij zich terug in het uiterste noorden van Galilea, in de Grieks-Romeinse stad Caesarea Filippi. Bijna buitenland. Misschien ging hij er heen voor, laten we zeggen, een serieus gesprek.

In dat bijna-buitenland, is er het vraag-antwoord gesprek van Jezus met zijn leerlingen. 'Wie zeggen de mensen dat ik ben?' Leerlingen: men zegt dat U in geest en kracht bent als de profeet Elia, Jesaja, Johannes de Doper'. Meteen daarna de bijna dwingende vraag: 'Maar jullie, wie zeggen jullie dat ik ben?' Zijn leerling Simon neemt het voortouw. Hij zegt, misschien niet luid maar voorzichtig: U bent de Christus, de Zoon van de levende God. Je kunt het zijn geloofsverklaring noemen. En dan volgen de indrukwekkende woorden van Jezus: Gezegend ben jij, Simon. Jij bent voortaan Petrus op wie ik mijn kerk zal bouwen, die zal er zijn zolang de wereld bestaat. Ik zal jou de sleutels geven van de nieuwe wereld.

Ga er maar aan staan! Als je zoiets hoort dan weet je wat je te doen staat, zou je zeggen. Als je zo'n verantwoordelijkheid krijgt dan moet je wel een uiterst voorbeeldige

leerling zijn, zou je zeggen. In de geschiedenis lijkt men dat ook zo opgepakt te hebben. Beelden van Petrus die grote sleutels vasthoudt, bijna autoritair. Het verhaal over Petrus die de sleutel van de hemelpoort heeft en bepaalt of iemand wel of niet mag binnenkomen. De Sint-Pieter (gebouwd op het graf van Petrus) waarin de woorden van vandaag zijn afgebeeld: 'Gij zijt Petrus en op deze rots zal ik mijn kerk bouwen'. Symbool van een al eeuwenlang machtig kerkelijk instituut.

Maar gaat het vandaag over macht? Is Simon Petrus een uiterst voorbeeldige leerling? Uit het verdere vervolg van het Evangelie weten we dat hij geen foutloos mens is, ondanks de opdracht die hij vandaag krijgt. Er komen momenten dat hij aan de woorden van zijn Jezus twijfelt, ze ontkent, Hem tegenspreekt, Hem wil tegenhouden naar Jeruzalem te gaan, zelfs ontrouw is, wegstapt wanneer Jezus gearresteerd wordt. Maar hij krijgt uiteindelijk ook berouw, huilt, 'Heer, U weet toch dat ik van U houd'.

Wat betekent dat? Het lijkt erop dat Simon Petrus tijdens het samenzijn met Jezus zeker een gretige toeschouwer en een toehoorder is, maar hij doet dat met zijn zintuigen, zijn verstand. De ware boodschap moet nog tot hem doordringen. Die moet hij nog verinnerlijken. Laten rijpen. Wortel laten schieten. Met vallen en opstaan. Dat is zijn geloofsweg. Dát zijn de sleutels die hij met zich meedraagt. Geen sleutels van een poort die je kunt openen, maar van een weg die je moet gaan. Is dat ook onze geloofsweg? Met sleutels van een weg die je moet gaan?

Voor mij best wel herkenbaar om de boodschap van Jezus met het verstand te (willen) begrijpen. Lezen, bemediteren, bespreken: Ja, daar gaat het om. Maar het echte verstaan komt op momenten of in situaties die je niet zelf heb uitgekozen, hoewel er dan ook twijfel of verzet kan zijn. Momenten waarop we kwetsbaar zijn en het leven ons een schok geeft. Op momenten van verdriet, angst, vastgelopen zijn, of in situaties van conflict. Maar net zo goed op momenten van vreugde of nabijheid. Dan worden ons sleutels in handen gelegd. Sleutels van elementaire waarden die Jezus uitdroeg: troost, liefde, vertrouwen, mildheid, verzoening. Waarden die de wereld van binnenuit in stand houden. Het is zoals de sleutel die Eljakim krijgt, in de eerste lezing, om een betrouwbare vader voor de inwoners van zijn stad te kunnen zijn.

De weg van Simon Petrus is de weg van de gerijpte mens. Die door crisissen heen de sleutels vindt van de weg die hij moet gaan, maar die ook verankerd blijft in een liefdesovergave. Ook wij kunnen openstaan voor die sleutels van Gods koninkrijk. De Zoon van de levende God reikt ze ons aan.

Cecile Kuijpers

27/08/2023